

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení diplomantky: Alena Kosová

Téma práce: Zvláštnosti výslechu přestárých osob

Rozsah práce: 63 stran (70 stran včetně obsahu, seznamu literatury, příloh, abstraktu a dalších povinných součástí)

Datum odevzdání práce: 6. 1. 2020

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

Oponent diplomové práce: doc. JUDr. Zdeněk Konrád, CSc.

1. Aktuálnost (novost tématu): Diplomantka si pro svou práci zvolila téma specifík výslechu přestárých osob. Ačkoliv je výslech jednou z nejstarších a nejtradičnějších metod kriminalistické praxe, nejedná se o téma neaktuální, ba naopak. I v současném trestním řízení, ve kterém se stále častěji prosazují nové technologie a metody, představuje výslech jeden z nejvýznamnějších důkazních prostředků, bez kterého by nebylo možné drtivou většinu pachatelů usvědčit. Na druhou stranu značná subjektivita tohoto druhu důkazního prostředku (jak na straně vyslýchaného, tak i vyslychajícího) způsobuje, že výslechem získaná výpověď nemusí odrážet objektivní realitu. Na tento problém současná kriminalistická praxe naráží často při výslechu přestárých osob, které zejména vlivem stárnutím postupně upadajících kognitivních schopností nemusí vypovídat ve shodě s tím, co prožily. Uvedené téma je přitom, na rozdíl např. od specifík výslechu dětí, zpracováno v odborné literatuře zcela nedostatečně. Proto je autorkou zvolené téma opravdu velmi aktuální.

2. Náročnost tématu na:

a. Teoretické znalosti

Autorka v diplomové práci prokázala dobré teoretické znalosti, a to nejen z hlediska samotné obecné kriminalistiky, ale i trestního práva procesního, psychologie a dokonce i obecného lékařství, nutné k zvládnutí jejího tématu.

b. Vstupní údaje a jejich zpracování

Diplomantka rovněž prokázala dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro její práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Musela vycházet zejména z monografií a odborných článků ke zvolenému tématu, jichž je opravdu poskrovnu a je velmi obtížné získat dostatečný počet validních zdrojů.

c. Použité metody

Při vytváření své práce autorka používala standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, tedy zejména analýzu a komparaci cizích textů, ty ovšem dokázala sama kriticky hodnotit. V práci ovšem využila i některé empirické metody – dotazníkové šetření a polostrukturovaný rozhovor.

3. Kritéria hodnocení práce:

a. Splnění cíle práce a samostatnost při jejím zpracování

Diplomantka si v práci odvážně vytyčila za cíl provést analýzu specifík výsledku přestárých osob a ověřit, jaká je současná výsledková praxe, zejména zda jsou teoretická doporučení pro vedení výsledku přestárých osob v praxi opravdu dodržována. Přitom byla omezena požadovaným rozsahem diplomové práce. Tohoto úkolu se však chopila s ohledem na charakter práce vcelku dobře a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhla samostatně a způsobem, který odpovídá více jak základním požadavkům na obdobný druh prací.

b. Formální členění práce a její logická stavba

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 70 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 63 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov.

Text sám je přehledně strukturován do 5 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. Takto pojatou strukturu autorka doplnila úvodem a synergickým závěrem, což odpovídá obvyklému způsobu vnitřního dělení diplomových prací. První kapitola vymezuje obecné problematice výsledku (pojem, pojetí různých oborů, formování výpovědi, příprava a taktika výsledku, konstrukce a dokumentace výsledku). Následuje kapitola o stáří a stárnutí, v níž se autorka nebojí pouštět i do jeho medicínských aspektů. Ve 3. kapitole se autorka snaží podat definici přestárlé osoby. Těžiště práce je umístěno do posledních dvou kapitol, z nichž první se zabývá specifiky výsledku přestárých osob z hlediska teorie, druhá pak empirickými poznatky z dotazníkového šetření a dvou polostrukturovaných rozhovorů s policistkou a advokátem - zmocněncem přestárlé poškozené. Na závěr empirické části pak diplomantka svá zjištění hodnotí a podává náměty a doporučení ke zlepšení praxe. Diplomantka tak pro svou práci zvolila logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v orientaci v práci. Autorka při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře. Jen jediná kritická připomínka tak směřuje do jisté nevyváženosti kapitol, kdy kapitola 2 o stárnutí se jeví být příliš rozsáhlá na úkor kapitoly o teoretických poznatcích zvláštností výsledku přestárých osob.

c. Práce se zdroji (včetně využívání cizojazyčných zdrojů a citací):

Autorka s ohledem na zvolené téma zvolila dostatečný a reprezentativní okruh pramenů (včetně několika zahraničních), se kterými uměla dobře pracovat, což se v práci pozitivně odráží. Autorka správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomantka rovněž správně odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí kromě kompletní webové adresy i datum zobrazení. Autorka v práci využívala citačních zkratk, což přispívá přehlednosti odkazů na prameny.

d. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka autorkou provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako dostačující, její analýza cizích textů a poznatků je zdařilá, tyto dobře kompiluje a seřazuje do svého autorského textu. Diplomantka cizí názory nejen v práci přejímá, ale dokáže je i kriticky hodnotit. Přitom se někdy neobává předkládat čtenáři na vykládanou problematiku své názory, jež jsou logicky odůvodněny. Práce tak rozhodně nepředstavuje pouhý kompilát známých poznatků. Polostrukturovaný rozhovor a dotazníkové šetření v závěru práce tuto významně okořeňuje, a i když se zřejmě nejedná o dostatečně reprezentativní vzorek respondentů, aby z nich bylo lze učinit zevšeobecnující závěry o stávající výsledkové praxi (což si sama diplomantka uvědomuje), lze z nich čerpat zajímavé poznatky využitelné ve výuce i v nauce.

e. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je na dobré úrovni. Členění do jednotlivých kapitol a podkapitol je přehledné a logické. Práce s poznámkovým aparátem je rovněž na požadované úrovni.

f. Jazyková a stylistická úroveň

Autorský text diplomantky je poměrně čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný. Práce netrpí příliš velkým množstvím gramatických chyb a překlepů.

4. Celkové zhodnocení a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že předložená práce představuje velmi dobré zpracování tématu.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by diplomantka měla zodpovědět tuto otázku:

Jakých chyb se vyslychající podle výsledků Vašeho šetření a rozhovorů nejčastěji dopouští? Co navrhuje k prevenci těchto chyb?

V případě úspěšné obhajoby navrhuji práci hodnotit klasifikačním stupněm: **1 - 2**

V Praze dne: 20. 1. 2020

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
vedoucí diplomové práce